SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCIV. No. 200. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 17, 1987 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 17-го ЖОВТНЯ 1987 Ч. 200. РІК XCIV.

М. І Р. РУДЕНКИ ПРИЇЖДЖАЮТЬ НА ЗАХІД

Р. і М. Руденки.

Ню Йорк. — Із Закордонного Представництва Української Гельсінкської Групи повідомляють, що в середу 14-го жовтня ц.р., до д-р Анни Галі Горбач у Західній Німеччині прийшла телеграма від Миколи та Раїси Руденків, що вони отримали дозвіл на виїзд до Західньої Німеччини.

М. Руденко, один із основників УГГ, і його дружина Раїса ще в травні цього року повідомили телеграфічно своїх друзів на Заході, що їх „помилувано" і що їхнім бажанням було б виїхати до Західньої Німеччини на лікування. Вони однак заявили, що залишаться на місці заслання доки не буде полагоджене їхнє прохання про виїзд.

М. Руденка арештовано ще в 1975 році за співучасть у відділі Міжнародної Амнестії і поміщення поезій у самвидаві. Під натиском публічної реакції його звільнено, але вдруге арештовано в 1977 році, коли він став співосновником Української Гельсінкської Групи. В часі обшуку з його мешкання забрано рукописи поезій і повістей, як також твір „Генеза сьогоднішнього світу". Процес М. Руденка відбувся в 1977 році разом із Олексою Тихим. Його засуджено на 7 років табору праці і 5 років заслання до 1989 року.

Дружина Руденка, Раїса була арештована у квітні 1981 року і того самого року засуджена на 5 років табору посиленого режиму і 5 років заслання за поширювання протисов'єтської літератури і недозволену переписку з мужем.

В березні ц.р., 66-літній поет і правозахисник проголосив голодовий страйк для повернення йому сконфіскованої творчости. На підставі повідомлення періодика „Короткі новини із СССР" з травня ц.р. йому мали б повернути частину його манускриптів.

БІЛЬШІСТЬ ЖЕРТВ СТАЛІНІЗМУ БУЛИ НЕВИННІ

Москва. — Пресове агентство Ройтерса інформує, що совєтський історик проф Юрій Поляков заявив минулого тижня, що згідно з дослідами багатьох вчених, більшість жертв сталінського режиму, особливо у 1930 роках, були невинні особи і не доконали жадних антидержавних злочинів, у яких їх обвинувачували державні органи безпеки (НКВД), прокуратура і суди.

Проф. Ю. Поляков виступив на незвичайній в совєтських умовинах пресовій конференції з участю совєтських і закордонних журналістів. Він підкреслив, що приблизно один мільйон осіб були в тому часі переслідувані, тероризовані, вивезені, засуджені на різі строки тюремного чи концтабірного перебування, розстріляні помічниками Йосифа Сталіна тодішнього диктатора Совєтського Союзу. Очевидно, це число у роках 1936-39 значно зросло. В тому самому часі приблизно 12 мільйонів осіб були арештованими, а деякі пропали без вістей.

Поляков чомусь не згадує Великого голоду в Україні, жертвою якого стали в більшості селяни, які ставили спротив колективізації і не приймали нової совєтської дійсности. Число жертв голодової облоги обраховують на сім до 10 мільйонів осіб.

Величезна більшість жертв сталінського режиму не була „ворогами народу", як це їм закидали прокуратори і так звані „народні суди", а були радше політичними противниками Сталіна, яких він хотів за всяку ціну позбутися. „Ми, наприклад, не ідеалізуємо Троцького, Каменєва, Зінов'єва але вони напевно не були агентами закордонних розвідчих органів, чи наймитами імперіялізму, що їм закидав режим Сталіна", — заявив Поляков кореспондентам, які були здивовані до певної міри, що офіційні речники теперішнього керівництва вирішили у свій спосіб пояснити „чорні сторінки" історії покищо сталінського режиму. Виглядає, кажуть політичні спостерігачі й аналітики, що теперішнє керівництво підтримує більш відкриті дискусії про ролю Й. Сталіна в совєтській історії, бо інакше пресове агентство Новості і міністерство закордонних справ СССР не давали б свого спонзорства на скликання такого роду пресової конференції.

Треба однак зазначити, що проф. Ю. Поляков розглядав ці „чорні сторінки" в совєтській історії дуже обережно, натякаючи навіть, що деякі „ворожі до Совєтського Союзу капіталістичні сили, дуже часто перебільшують число жертв сталінської доби", може навіть з пропагандивних міркувань.

Правда, від часу „розвінчування" Й. Сталіна Нікітою Хрущовим на партійному з'їзді в 1956 році, ніхто особливо після осунення Хрущова в 1964 році і приходу до влади Леоніда Брежнєва, не згадував у подібний спосіб про жертви сталінізму, як це зробив Ю. Поляков на згаданій пресовій конференції. Совєтський вчений, правдоподібно зумисне, поробив чимало пропущень у своєму виступі чи „помилок" і майже цілковито не згадав про великі жертви режиму Сталіна 1950 років. Не треба забувати, що тоді велася боротьба УПА проти совєтських окупантів, зокрема на західньо українських землях, і режимники в брутальний спосіб масово вбивали і вивозили на Сибір цілі села.

Але, як кажуть спостерігачі і акредитовані в Москві дипломати, „може це тільки добрий початок" у розкритті великої трагедії.

Знищено американське нафтове судно

Вашінґтон. — У четвер, 15-го жовтня ц.р., іранська ракета вцілила на морі, що належить до Кувейту, в нафтоналивне судно, що є власністю американців. Наслідок удару наступив величезний вибух і вогонь, було поранено при тому 18 осіб, у тому числі і американський капітан судна.

Не зважаючи на це, що про випадок повідомлено ще вночі президента Рональда Реґена не сподіються будь-якої реакції зі сторони ЗСА тому, що судно не плило під американським прапором, а випадок не стався у міжнародних водах.

Як інформують з Пентаґону — ракета правдоподібно була китайського виробництва і це був би перший випадок, що у війні поміж Іраном і Іраком вжито китайську зброю.

Судно було власністю ОМІ корпорації у Ню Йорку і плило під прапором Ліберії. Ракета вдарила судно із однієї сторони в часі коли воно було заякорене оподалік порту Аль Агмаді, що є головним місцем навантаження нафти. Поруч із тим судном стояло чотири інші, що є власністю Кувайту, але ні одне із них не було ушкоджене.

Припускають, що ракету Сілкворм, китайського виробу, випущено із цієї території Іраку, що є окупований іранськими військами. Речник іранського уряду однак, заявив, що їм невідомо звідки ця ракета взялася і хто її випустив.

Секретар закордонних справ Джордж Шулц заявив у пресовій конференції, що цей випадок — це поважний доказ ворожої акції у відношенні до Кувайту.

У СВІТІ

ДЕЛЕҐАЦІЯ ВЕРХОВНОЇ Ради СССР, яку очолює член Політбюра Віктор Ніконов, продовжує подорожувати по фармерських стейтах З'єднаних Стейтів Америки і запізнається із способами американських сільськогосподарників. Недавно делеґація, яка складається з восьми осіб, відвідала експериментальну сільськогосподарську станцію „Епкот" на Фльориді. На станції можна побачити різні овочі, ярину, вирощувані без земної почви в мінеральному розчині. Крім того совєтські делегати відвідали найцікавіші фарми, шпихлері для зберігання збіжжя, фарми худоби, так звані „овочеві ліси", тобто великі фарми з овочевими деревами, на яких треба користуватися спеціяльними автомобілями, щоб оглянути цілість, оглянули ляборатопії, у яких тисячі дослідників працюють над винаходами знищування сільськогосподарських шкідників тощо.

НІКАРАҐУАНСЬКІ АНТИКОМУНІСТИ, тобто повстанці контрас, зістрілили американською ракетою „Редай" совєтського виробу військовий гелікоптер типу МИ-17, який підтримував наступ урядових вояків на партизанів. Покищо невідомо, чи чотири військовики на покладі гелікоптера загинули, чи хтось з них врятувався при допомозі парашута. Досі урядові гелікоптери літали дуже низько і завдавали нищівних ударів повстанцям, але тепер вони літають значно рідше і обережно, знаючи, що партизани розпоряджають протилетунськими ракетами ЗСА.

ЧОТИРИ КОЛИШНІ політичні в'язні в совєтських тюрмах і концтаборах жидівської національности — Натан (Анатолій) Щаранський, Йосиф Менделєвіч, Віктор Брайловський і Юлій Елельман — звернулись формально до ізраїльського уряду, щоб він закинув ідею відновлення дипломатичних зв'язків з Совєтським Союзом, принаймні до того часу поки уряд СССР не змінить своєї політики переслідування і не злібералізує свій еміґраційний закон, чи практику. Групу чотирьох колишніх в'язнів прийняв прем'єр-міністра Ізраїля Їцак Шамір і вони передали йому власноручно петицію, пояснюючи своє відношення до тієї справи.

НА СТОРІНКАХ совєтської газети „Літературная Россія" появилась стаття драматурга Александра Мішаріна, який відкрито, як жадний автор дотепер, розглядає події тісно пов'язані з теперішньою політикою „гласності", що її нібито підтримує офіційно Центральний Комітет КПСС і Політбюро. Згідно з опінією Мішаріна, багато громадян СССР підтримують запропоновані генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Ґорбачовим зміни в СССР автоматично, без глибокої застанови і без вказання на конкретні справи, які мали б переконати громадян, що такі зміни дійсно відбуваються. Автор розглядає також проблему довір'я громадян до теперішнього керівництва і каже, що не можна дивуватся, що багато громадян не мають довір'я до деяких починань, бо вони знають, що усі теперішні керівники виростали, вчилися і робили свої партійні кар'єри у XX столітті, яке принесло чимало лиха народам СССР.

ВЛАДІМІРОВІ СЛЄПАКОВІ, довголітньому „рефюзнікові", який 17 років старався отримати дозвіл на виїзд на Захід, дали візу і заявили в ОВІРІ, що він може у будь-якому часі покинути СССР. Слєпак — один з провідних жидівських активістів, який, в теперішній ситуації, мабуть не вигідний для Совєтського Союзу, — кажуть політичні спостерігачі і акридитовані в Москві дипломати.

ІРАНСЬКІ ЕКСТРЕМІСТИ придбали в якийсь спосіб американські ракети „Стінґер", дуже успішну протилетунську зброю, яку вони можуть використати проти американських літаків і кораблів присутніх у Перській затоці. Американська військова розвідка і Сі-Ай-Ей розпочали тепер процес перевірки, яким способом ракети „Стінґер" попали в руки іранців. Секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер заявив кореспондентам, що іранські „революційні ґвардисти", які доставляють зброю для афганських повстанців-муджагедінів, правдоподібно отримали від головного командування іранської армії завдання, викрасти від них за всяку ціну ракети „Стінґер". Очевидно, ЗСА не мали контролі над цією справою, але Вайнберґер сумнівається чи згадані ракети можна буде копіювати, тобто продукувати власні, користуючись американським зразком.

УРЯДОВА НАЦІОНАЛІСТИЧНА партія на Тайвані прийняла переломове, на думку багато політичних спостерігачів, рішення, дозволивши тайванцям подорожувати до Китайської Народної Республіки беж жадних перешкод. Зокрема ті тайванці, які мають на суходолі Китаю своїх рідних, можуть кожночасно, згідно з їхнім бажанням і потребами, старатись про візу на виїзд і уряд на Тайвані не робитиме їм перешкод. Заборона подорожування тривала 38 років.

СССР ЗАПЛАТИТЬ УСІ СВОЇ ЗАДОВЖЕННЯ ДО ООН

Москва. Офіційні представники Совєтського Союзу повідомили в четвер, 15-го жовтня ц.р., генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй Гавіє Переза де-Куеяра, а окремо кореспондентів, що СССР заплатить незабаром усі свої задовження до ООН, включно із 197 мільйонами на вдержання корпусу миру в Ливані від чого раніше Москва відпекувалась і заявляла, що ніколи не витрачатиме гроші на подібні акції тієї міжнародної організації.

Рішенням про заплату довгів Москва хоче осягнути дві основні цілі: підтвердити, що в Совєтському Союзі дійсно проходять зміни по лінії нової політики генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Горбачова і змусити З'єднані Стейти Америки привернути дотеперішню неспівмірно високу вкладку до ООН, яка становила основний капітал у бюджеті і без якої Об'єднані Нації не можуть ефектовно працювати на довшу мету.

Політичні спостерігачі і акредитовані в Москві дипломати кажуть, що це вже друге дипломатичне потягнення Москви у відношенні до ООН. Недавно совєтські дипломати у Вашінґтоні і Ню Йорку домагалися збільшення авторитетности й сили для генерального секретаріяту і Ради Безпеки, які, в окремих випадках, могли б безпосердньо й скоро інтервеніювати в льокальних конфліктах і тим самим відвертати загрозу поширення льокальних війн в світі. Досі Совєтський Союз використовував форум ООН, зокрема сесії Генеральної Асамблеї, виключно для поширення своїх ідей і пропаґанди.

Совєтські задовження сягають 1973 року. Від того часу СССР заплатив до каси ООН тільки 28 мільйонів долярів. Натомість ЗСА платили кожного року 414.2 мільйони долярів. Представники Державного департаменту покищо не зайняли офіційного становища до совєтської заяви, але один з дипломатів ЗСА в ООН Герберт С. Окун заявив у розмові з кореспондентами, що це вже найвижчий час, щоб країна такої величини як СССР і з такими впливами в міжнародній організації заплатила свої довги і не використовувала форуму ООН безкоштовно.

Тепер, заступник міністра закордонних справ СССР, Владімір Ф. Петровскі оголошуючи про совєтську платність, закликав членські держави діяти в рамках статуту й чартеру ООН, бо, мовляв, держави світу, мусять мати якусь „організацію організацій", де вони можуть полагоджувати свої справи.

Західні дипломати вважають, що нові совєтські ініціятиви на цьому відтинку свідчать про зміни у закордонній політиці СССР. Не позбавлене реальности також твердження деяких аналітиків, які кажуть, що СССР збирається відвоювати свою провідну ролю в ООН, очевидно, з допомогою арабських держав і держав Третього світу. В Єрусалимі ізраїльські дипломати звертають увагу, що не треба виключати нових клопотів для Ізраїля, якщо СССР дійсно налаватиме тон в ООН.

Покищо не відомо чи слідом за Москвою підуть також сателітні держави Східньої Европи, які, взоруючись на СССР, довший час не платили повних своїх вкладок до ООН. Наприклад, Східня Німеччина винна касі ООН 17 мільйонів, Румунія 10, Польща 12, близькосхідні країни 13. Одним словом усіх разом 877 мільйонів на які ООН може існувати принаймні якийсь час. ЗСА не відступають від своїх вимог зредукування персоналу і зменшення бюджету ООН. Ідею Вашінґтону підтримує Великобританія.

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Джордж Шулц у четвер, 15-го жовтня ц.р., виїхав на коротку подорож по Близькому Сході, ціллю якої є переконати прем'єр-міністра Ізраїля Їцака Шаміра, що він не повинен опонувати проти міжнародної мирової конференції. Шамір не хоче говорити з репрезентантами Палестинської Визвольної Організації і заявляє, що боїться впливу Совєтського Союзу на перебіг такої конференції. Хоча міністер закордонних справ СССР Едуард Шеварднадзе у зустрічі з Шаміром в Ню Йорку виключив палестинців з такої конференції, то настанова СССР до цієї справи дальше є неясною.

ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО спонзороване Палестинською Визвольною Організацією у Вашінґтоні, що займається розповсюдженням інформацій про стан палестинських біженців на територіях окупованих Ізраїлем має ще шість тижнів до ліквідації. Державний департаменте під тиском жидівського „лаббі" дав їм зарядження закрити своє бюро у Вашінґтоні тому, що вони пов'язані з терористичними групами.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ, гостро скритикував своїх партійних суперників на президентську номінацію за те, що вони виступили публічно проти способу в який проготовляється договір поміж ЗСА і СССР про редукцію ракет. Буш заявив, що партійна льояльність вимагає того щоб вони підтримали президента Реґена в цих заходах.

ГРОМАДСЬКИЙ ПРОКУРАТОР обвинуватив і подав під розгляд суду п'ятьох провідників столярської профспілки у Мангеттені за здирства. Виявляється, що вони набрали від контракторів біля 100,000 долярів хабарів за прикриття різних недомагань, включно з вживанням непрофспілкових робітників. Прокуратор Роберт Морген то заявив, що це тільки початок спроби дійти до кореня корупції в будівельній індустрії.

В НЮ ЙОРКУ ЛАВА ПРИСЯЖНИХ звільнила з усяких оскаржень Джана Закаро, чоловіка Джералдін Ферраро, яка в 1984 році була кандидаткою на віцепрезидента ЗСА з Демократичної партії. Дж. Заккаро був обвинувачений у вимаганні високого грошового хабарав від фірми, що закладає телевізійні каблі.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖРОДЖ БУШ у своїй виборчій кампанії обіцяє зменшення особистих прибуткових податків. Цю нову приману проголосив Буш в Атланті, де промовляв перед різними підприємцями міста, заявляючи, що це створить велику кількість нових місць праці та поширить добробут.

В СЕРЕДУ, 14-ГО жовтня ц.р., бейзболовий клюб „Кардіналс" зі Ст. Луїсу переміг клюб „Джаєнтс" із Сан Франсіско вислідом 6 до 0 та цим здобув першенство національної ліґи у сімох іграх. Свій наступний іспит „Кардіналс" будуть здавати, почінаючи в суботу, 17-го жовтня ц.р., в Міннеаполісі, де гратимуть проти Міннесота „Твінс" у серії змагань за світовий чемпіонат бейзболу. „Твінс" раніше елімінували дітройтських „Тайґерс".

Відбулися збори Світового Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України

Ню Йорк (Е.С.). — У понеділок, 12-го жовтня ц.р., відбулися тут збори СОПВБУ, в яких взяли участь представники і делеґати осередків Америки, Канади, Австралії і Англії.

На зборах вибрано Управу в складі: Р. Борковський — голова, Д. Пирогів — заступник голови (Австралія), С. Василько — заступник голови (Англія), Ю. Маївський — секретар (Америка); члени: Н. Самокіш, Л. Марцюк, П. Турула, Р. Галібей, Е. Штендера, Л. Татух, Е.Стахів, С. Вельгаш і Т. Кузьо; Контрольна комісія: І. Козак, Б. Маців, Р. Гаєцький.

Світове Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби стоїть на позиціях УГВР, УПА і ОУНз та поширює ці ідеї шляхом доповідей, газетних статтей в українській і чужинецькій пресі. Рівнож об'єднання уважає, що українцям потрібно мати об'єднану громадську центральну репрезентацію в Америці і сильну світову централю СКВУ.

Праця Р. Конквеста появиться у м'якій обкладинці

Ню Йорк. — Видавництво Оксфордського університету оголосило, що в листопаді вийдуть дві книжки, які повинні зацікавити українського читача: „Жнива розпачу" Роберта Конквеста у м'якій обкладинці (ч. 505180-7) ціна 7.96 дол. (до 30-го листопада, а відтак 9.96 дол.) і проф. Романа Шпорлюка — "Communism and Nationalism" (ч. 505102-5), ціна до кінця листопада 23.96 дол., відтак 29.95 дол. Замовляти можна тепер Oxford University Press, Humanities and Social Marketing, 200 Madison Ave., New York N. Y. 10157-0913. На пересилку треба додати до ціни 2 дол.

Особливо, українці повинні закуповувати і поширювати між впливовими людьми книжку Р. Конквеста, коли її можна набути тепер менш як за половину первісної ціни.

Відбудеться доповідь про вимогу леґалізації УКЦеркви

Нюарк, Н. Дж. (В.П.).— Окружний Відділ Українського Патріярхального Товариства, влаштовує ширші сходини для всіх тих християн, що болють, тяжкою долею української підпільної-катакомбної Церкви в Україні із доповіддю ред. Василя Пасічняка, голови відділу на тему „Вихід з підпіллля і леґалізація Церкви в Україні напередодні Ювілею Хрищення України".

В доповіді будуть з'ясовані: Письмо єпископів, священиків, монахів, монахинь і вірних Української Католицької Церкви до Міхаїла Ґорбачова і до Папи через українського Патріярха, опінія про вихід з підпілля Церкви, розмови Йосипа Тереллі з КҐБ про умови леґалізації Церкви, його приїзд до Амстердаму, а відтак до Торонто в Канаді і інтерв'ю з пресою. По доповіді будуть запити і дискусія.

Сходини відбудуться в Українському Народному Домі, 140 Проспект аве., в Ірвінґтоні, Н. Дж. в неділю, 1-го листопада, о год. 6:30.

Відбудеться концерт Ю. Осінчук, одної з 25-ох найкращих музик ЗСА

Ю. Осінчук

Ню Йорк. — У суботу, 24-го жовтня ц.р., відбудеться в Аліс Таллі Голл, у приміщеннях престижевого Лінколн Центру, черговий концерт відомої піяністки Юліяни Осінчук, що його влаштовує Музичне бюро Беверлі Райт.

Концерт викликав вже тепер велике зацікавлення серед неукраїнської публіки з приводу того, що в журналі клясичної музики „Мюзікал Амерікан" за вересень 1987 року Ю. Осінчук проголошена як одна із 25-ох молодих музиків 1987 року, за якими треба слідкувати у майбутньому.

Кожного року цей журнал вибирає 25 молодих музик, талант яких вказує на виїмкові здібності та дає надії на велике майбутнє. Цей вибір не є легкий, як пише журнал, тому, що молодих талантів в ЗСА є дуже багато і визначити цих 25 найкращих завжди вимагає точного перегляду.

Тому саме коли цього року припав вибір на українську піяністку це вказує, що американські критики вміли оцінити її особливий талант та музикальність. Журнал інформує також про концерт в суботу, 24-го жовтня ц.р., у Лінколн Центрі і про недавно накручену платівку із українською фортепіяновою музикою.

Концерт розпічнеться о год. 8-ій вечора, а квитки на нього можна купити в книгарні „Сурма" або при касі театру, при 65-ій вулиці і Бродвей в Ню Йорку.

Читач пригадує про Великий голод

Ню Йорк. — Тут в місцевому щоденнику „Дейлі Нюз" з 15-го жовтня ц.р., в рубриці „Голоси читачів" поміщено листа за підписом Чарлза Мураха, зміст якого подаємо нижче у вільному перекладі:

Асамбліменові Аллянові Гевесі та сенаторові Джеремі Вайнстійнові належиться подяка за їхню резолюцію про визнання вірменського ґеноциду. Чому ж тоді не мати ще й дня визнання іншого злочину проти людства? Я говорю про Голод в Україні в 1932-33 роках, коли Сталін штучно створеним голодом виморив між 7 а 10 мільйонів чоловіків, жінок і дітей. Тільки числом жертв цей ґеноцид притьмарює жидівський голокост. Клич „ніколи більше" можна тут застосувати.

Д. ШУМУК У ВАШІНҐТОНІ

Вашінґтон. — Тут в приміщенні храму Пресвятої Родини при 4250 Гарвуд ровд Н.Е., Товариство Українсько - Американських Професіоналістів влаштовує в п'ятницю, 23-го жовтня ц.р., о год. 7:30 вечора зустріч громадянства з Данилом Шумуком.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мирова нагорода Нобеля — без миру

Як уже подано у нас широку вістку про признання Нобелівської нагороди миру президентові Коста Ріки („Свобода" з четверга, 15-го ц. р.), це рішення Нобелівського Комітету в Осльо, Норвегія, здивувало не тільки самого лавреата, але ввесь міжнародний політичний світ. Для розмірно молодого ще, бо 45-річного, Оскара Аріяса Санчеза, якого ледве у травні минулого року обрали на те становище та який нікому поза його країною і Центральною Америкою не був відомий, нагорода Нобеля сполучена ще й із чеком на 340,000 дол., це щось більше, як мільйонова вигра на льотерії.

Але, парадоксально, світ не цікавиться його особою. Йому дали цю нагороду за те, що він — за висловом „Ню Йорк Таймсу" — був архітектом мирового пляну, що його 7-го жовтня ц. р. схвалили п'ять центрально-американських президентів у столиці Ґватемалі та який має запевнити мир у Центральній Америці. Підписали цей договір президенти Коста Ріки, Ґватемалі, Гондурасу, Ель Сальвадоре і Нікараґуа.

Плян добрий, хоч він має, — як ствердив президент Реґен — різні щілини і недоговорення. Але він поручає припинення всіх збройних дій у Центральній Америці до трьох з половиною місяця — що стосується у першу черґу Нікараґуа і Ель Сальвадор, — скасування цензури і привернення повної свободи слова і друку, переведення місцевих, конґресових і президентських „чистих" виборів, і заведення в усіх названих країнах демократичної системи правління. Для нагляду над реалізацією тих постанов обрано комітет, до якого увійшли Мехіко, Венесуеля, Панама і Колюмбія. Найбільшою хибою цього мирового пляну чи пак уже договору є промовчання, що станеться, коли, наприклад, Нікараґуа не виконає цих постанов та якими засобами — крім морального натиску — розпоряджають всі ті держави, які вже мають демократичний лад і хочуть бачити його в прокомуністичній диктаторській Нікараґуа.

Речник комітету, що признає нагороди Нобеля, передбачаючи критику цієї останньої постанови, виправдував мирову нагороду Оскара Аріяса його змаганням до замирення у Центральній Америці, яка від літ стала одною із приповідкових бочок пороху. Відомо всьому світові, що центром цього неспокою і кривавої громадянської війни є сандіністський уряд в Нікараґуа, який отримує раз-у-раз достави зброї почерез Кубу від Совєтського Союзу. Деніел Ортеґа дійсно проголосив припинення збройних дій проти ворожих йому борців за свободу, привернув заборонені часописи і звільнив частину політичних в'язнів. Щось на подобу „гласности і перестройки" Міхаїла Ґорбачова.

Ортеґа, лаючись проти Америки, як спричинника кровопроливу в Центральній Америці, одночасно заявив журналістам, що він готов зустрінутися з президентом Реґеном. Але Роналд Реґен не квапиться до такої зустрічі з Ортеґою, коли відкинув всі натяки на можливість його зустрічі з Фіделем Кастром, бо не має до Ортеґи, як і Кастра ані йоти довір'я і правильно вважає його прислужником Москви. Можна сказати, що Реґен не послідовний, бо так само не можна мати довір'я до Ґорбачова, з яким він стрічався і знову стрінеться. Різниця та, що можна не мати довір'я до особи представника СССР, але до переговорів із ними штовхає конечність припинення переговорів у зброєнні і свідомість, що СССР переживає таку економічну кризу, що його репрезентант мусить іти на поступки Америці й усьому демократичному світові.

У середу 14-го жовтня ц. р. був у Вашінґтоні президент Ель Сальвадоре Наполеон Дюарте. Після виходу з Білого Дому заявив журналістам: „У нас є такі, які палять американський прапор, але я його цілую", — що зараз задемонстрував. Ці, що палять американські прапори — комуністи, заражені сусіднім сандіністським духом із Нікараґуа.

Безпосередню трудність президентові Реґенові зробила ця нагорода Нобеля у домаганні від Конґресу 270 мільйонів для борців за свободу в Нікараґуа. Державний секретар Джордж Шулц боронив цю вимогу Президента правильним арґументом, що поки нема доказів від Ортеґи, що він відмовиться від комуністичної диктатури, треба морально і матеріяльно підтримувати борців за свободу. Але демократична більшість у Конґресі завжди була і є пацифістична і цієї суми Президентові не схвалила. Це дасть можливість сандіністському режимові скріпитися і вкинути до коша цілий мировий плян нобелівського лавреата.

Михайло Кучер

ҐОРБАЧОВ І ЛЮДСЬКИЙ ЧИННИК У СССР

Якось уваги Заходу уникнув характер зміни вождів у Кремлі. Боротьба за владу ґенерального секретаря дуже ослабла. Заміна Леніна Сталіном була жорстока і кривава. Боротьба Хрущова за владу була також жорстока, але без пролиття крови.

Після Хрущова до влади прийшов Брежнєв. Жертв не було, але біля Кремля появились танки. Очевидно Кремль сподівався збройного спротиву усуненого від влади Хрущова.

Прихід до влади Черненка та Ґорбачова був тихий і непомітний. Хрущов без огляду на всі хиби характеру був останнім вождем, який вірив у соціялізм. Чи Ґорбачов вірить у соціялізм? З того, що ми досі знаємо — не вірить.

Брежнєв скаржився, що його накази не виконують і при тому з носталгією згадував Сталіна. Зміст московського соціялізму полягає у сліпому виконанні наказів вождя. У московському соціялізмі запанував реґрес. 1976 року СССР серед країн світу за національним приходом на душу населення був на 56-му місці, а 1982 опинився на 70-му місці, позаду Ірляндії, Венесуелі, Еспанії, Греції і Пуерто Ріко.

Це примусило старців з ЦК признатись самим собі — щось все таки треба робити, вони самі вже не вірять у соціялізм, прийшлось кликати молодих чи молодших. Таким чином становище „великого вождя" втратило минулу атракційність. Епоха Сталіна йшла під гаслом уперед до сяючих вершин соціялізму, а вже Хрущов твердив, що Сталін тиран і терорист, який не знав як будувати соціялізм.

А. Злобін у „Літературній Газеті" написав, що невдачі соціялізму після 70 років уже не можна записати на конто „пережитків капіталізму". Це вже „наші пережитки". „Признаюсь чесно (!), що сам з охотою користуюсь послугами приватників. Вони, як правило, чудові майстри. Вони не халтурять. Вони працюють з душею. І ціни у них божеські". Ось воно! І про Бога вже „Літературна Газета" згадала.

У цій же „ЛГ" головний режисер театру ім. Ленінського комсомолу написав, що бачив, як товариші били по обличчі молоду манікюристку. Вона гірко плакала. Її провина була в тому, що замість 12 клієнтів за зміну, вона обслужила — 19. І невеселий висновок — „добре працювати невигідно".

Не краще і в державному плянуванні, де „керуючі особи позбавлені почуття відповідальности за свою працю. У „пляновиках" сидять раби соціялістичної системи. Вони погано працюють на державу.

Громадянка Чекалова в „ЛГ" оповідає про себе. Скінчила будівельний інститут. Заробітня платня мала, а тут родина. Пішла на курси „машинної вишивки". Разом з товаришкою, після основної праці (себто на державу) шиємо „сучасні речі" на високому рівні. Якщо замовлення термінове — шиємо до шостої години ранку, потім дуже міцна кава і „на працю", себто державну.

Це дає приблизно 100 карбованців на тиждень — моя місячна платня на державній праці. У кожну річ я вкладаю душу, роблю як для себе. Вдячність від клієнток, їм радість, а мені засоби до існування. Що ж тут соромного? Ми клієнта одягнемо із смаком, модно пострижемо, направимо взуття, зробимо „медичний масаж", дістанемо квитки на кожен вид транспорту. Клієнт усе отримує без зіпсутого настрою і зіпсутої речі. Це добре і для держави, якщо люди задоволені. А на „основній праці" ми передові працівниці „скарг нема".

У перекладі на звичайну мову — це означає геть соціялізм! Знищіть соціялізм і ми будемо добре жити.

Для мільйонів соціялістів на Заході — це єресь. Вони переконані, що існує „суспільне благо" незалежно від того як на практиці живуть люди. Такі люди на Заході й досі покірно жують марксистсько-соціялістичну літературу. У суспільствах, в тому і в совєтському, є великий потенціял, загнаний силою і терором у підпілля, який (потенціял) соціялізм принципово не може використати. Для совєтського соціялізму отой невикористаний потенціял може одного дня вийти з підпілля і він страшніший від усіх дисидентів, узятих разом. Це активна перебудова старіючої системи рабства, це вільна людина у вільній спілці. Партія найбільш боїться економічного звільнення людини від держави, за яким мусить слідувати політичне звільнення.

У газеті „Неделя" Ірина Сніговська скаржиться: „Чому всім на все наплювати, чому кожен хоче тільки брати платню, але не працює. У нас погано із суспільним харчуванням. Поганий кухар непотрібно довго чекає на поганий автобус з поганим шофером. Поганий шофер йде до крамниці, де висить поганий одяг, якого він не хоче. Поганий кравець йде до столівки і їсть (мусить) погану їжу. Круг замикається. Ми погано живемо, бо погано працюємо. „Замкнене коло" — це власне отой совєтський соціялізм, система державної власности.

Ґорбачов зосередив у своїх руках величезну владу. Він хоче: 1. Ліквідувати корупцію і бюрократію, 2. Запровадити трудову дисципліну зверху донизу, 3. Омолодити апарат, 4. Удосконалити систему державного плянування, 5. Зреалізувати режим в економіці, 6. Поліпшити побутове обслуговування, 7. Посилити ідеологічну працю — дуже стара пісенька.

Це все люди чули від Леніна, Сталіна, Хрущова, Брежнєва, Андропова. Ґорбачов не сказав нічого нового і тут справа не у вождї, а в системі. Тепер робітник працює за схемою — вийшло — добре, не вийшло також непогано („Літературна" Газета). Недавно група київських математиків вирахувала, що для складення ефективного пляну для України потрібно зусиль населення цілої земної кулі протягом 10 мільйонів років (!) Отримуємо ніби парадокс — державне плянування гірше „хаосу" мільйонів індивідуальних рішень окремих громадян. Єдиний державний плян позбавляє людей можливости самостійного діяння, тому марнується величезний творчий потенціял населення і країну штовхнено в нужду. Соціялізм не відповідає природі людини.

Корупція, бюрократизм, недисциплінованість, егоїзм, під впливом соціялізму просякнули в масу населення, включаючи КҐБ і апарат правління. Щоб ліквідувати існуючий стан Ґорбачов мусів би послати у табори 90 відс. населення. За 68 років існування режиму населення позбавилось некритичної слухняности. Соціялізм потерпів крах у намірі перебудувати свідомість людини. Щоб „збудувати" соціялізм Сталін знищив 67 мільйонів людей.

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про Борка і українців

Від кількох уже тижнів ціла американська преса і всі засоби масової інформації переповнені кожного дня усіми можливими вістками про справу Роберта Борка та його номінації на одного із суддів Верховного Суду. Впродовж двох тижнів він стояв перед спеціяльною комісією Сенату і мусів не лише відповідати на десятки питань зі свого минулого і своїх раніших поглядів, але також слухати десятки свідків, які зізнавали на його користь і некористь.

Хоча цей процес ще далі не закінчений, а всі знаки вказують на те, що таки сенатори більшістю голосів не затвердять Борка, якого пропонував на цей пост Президент, то все ж уже тепер, після тих кількох тижнів, можна без сумніву ствердити, що перед нашими очами розвивається виїмковий процес, — можливий лише в демократичній системі, якої так святочно притримуються в американському державному житті.

Для нікого не є таємницею, що в першу чергу маємо до діла із політичною боротьбою поміж консерватистами і лібералами і тут має свою вимову те, що Борк не хоче піддатися натискові політичних противників Президента, а цей останній також не резиґнує зі свого першого рішення.

Але нас цікавить не так ця політична боротьба, як саме мерітум справи Борка. Ось перед сенаторами станула людина на високому правничому пості, яка мусіла виправдуватися не за якість грошові „круті шляхи", як це часто буває серед американських політиків, не за нечесність чи неморальність у особистому житті, як це останньо траплялося деяким політичним діячам, а прямо за те, що мала свої стійкі консервативні погляди в минулих роках. Нічого не допомогло, коли він признав, що з бігом років змінив свій погляд на деякі контроверсійні питання, як рівноправности, молитви у школах і т. п. Не допомогло також, що деякі із свідків боронили Борка, а інші за цю саму справу його ганили. Ми самі припадково вислухали одного дня в часі переслухань у Сенаті палкі слова американського священика, що закидував Боркові інцидент з-перед десятка років, коли він показав брак зрозуміння для душевного конфлікту жидівського хлопця, якому доручено вийти зі шкільної кляси на час молитви. Але того самого дня ми прислухувалися переконливим зізнанням жидівського адвоката, що виказував незвичайну допомогу, що її йому дав Борк, і про його тепле відношення до першої дружини жидівського роду.

Ось маєте „віз і перевіз", а все ж усе це не переконало американських репрезентантів країни і вони вбільшості голосують проти затвердження Борка, як члена Верховного Суду. Чи всі вони ніколи в житті не змінили своїх переконань щодо різних публічних питань? Чи немає між ними ні одного, щоби не змінив політичного табору?

У тому дивному демократичному процесі — ми, українці, лише посторонні глядачі, але таки мимохіть насуваються думки і порівняння з нашою спільнотою. Наше суспільно-громадське життя далеко скромніше, але і в ньому є відповідальні пости, на яких потрібно мати людей з бездоганним характером, таких, що могли б завжди глянути громаді у вічі чесно і одверто.

А тим часом у тих неспокійних кочовничих часах, що їх переживає наш нарід, деколи у проводі громадського життя є особи, про яких ця громада, яка їх вибрала, знає надто мало, не лише про їхні погляди на цю чи іншу загальноукраїнську проблему, але про їхнє недавнє минуле. І вони підпадають не один раз під осуд громади. Треба однак, взяти до уваги і те, щоб ті, які оцінюють працю та життя інших самі були чистими у своєму поступуванні і у своєму минулому.

О-КА

Марія Храплива

ХТО ВИНЕН?

Цього року відзначаємо 150-ліття появи „Русалки Дністрової" — збірки поезій та оповідань написаних перший раз в історії Західньої України народною мовою. Це була знаменна подія, вона бо стала початком не лише письменства українською мовою, але й пробудження та відродження національної свідомости в Галичині.

Маркіян Шашкевич у своїх віршах казав любити рідну мову, щоб вона як та „квітка дрібная" розцвіла й „весь луг скрасила". Він турбувався, чому наша мова є нам „не мила" й чому мали б „встидатися" її.

Чи таке питання не відноситься й до нас тепер (як слушно згадав про це проф. В. Ленцик). Наша мова гарна, літературна, „солов'їна", оспівана поетами, а люди цураються її та „полюбляють чужу". Хоч ми й розсіяні по світі, але маємо повну свободу й можливість плекати нашу матірню мову. На наших рідних землях випихають її, засмічують русизмами, людей за неї переслідують, а тут батьки відмовляються передати її своїм дітям, розмовляють між собою по-англійськи, забуваючи, що діти вчаться на обсервації та прикладі. Приймають теж від дітей, як вони звертаються до них чужою мовою. Батьки не мають часу на те, щоб вчити дітей рідної мови й діти забувають її.

За такий стан не треба складати вини на школу, Пласт, СУМА, чи Церкву, бо вони дістають вже здеморалізований під мовним оглядом дітей. Корінь лиха є в родинній хаті, де є достаток, вибагливе устаткування, найновіше приладдя і... безвідповідальність, самозакоханість у вигідному житті та бездумна байдужість. А треба знати, що ті батьки — це люди освічені, кляси наших професіоналістів, які виросли в нашому середовищі, де панувала українська мова. Чи справді є маловажним і неможливим, як це вони твердять, щоб у хаті та в товаристві домінувала виключно українська мова? Є дуже важливим і можливим, бо є ще родини, що вийшли з того самого середовища і в їх домах розмови відбуваються українською мовою. З того приводу їхні діти не відчувають ані примусу, ані кривди. Для них це є зовсім природно, бо така в їх хаті є засада. Щобільше, є наші родини, що живуть далеко від центрів нашого поселення, де нема ні української школи, ні товариств, ані установ, але дім їх є наче твердиня. Об його мури відбиваються всі хвилі асиміляції і не подолають його. Там є батьки, що бережуть свою українську ідентичність, там є матері, що кожного дня мають час на навчання дітей українознавства, а всі інші зайняття є на другім пляні. Родинний дім — це перша й найважливіша школа. В час дозрівання й формування світогляду батьки навчають дітей послуговуватися рідною мовою в усіх аспектах. Мова є виявом культури — це образ душі народу. Не вільно забувати рідного слова.

Недавно на одному українському весіллі трапився незамітний, але який же багатозначний епізод. Коло церкви стояв гурток святково одягнених дітей між двома й дев'яти роками віку й розважався розмовами. До них прислухався один чоловік, що приїхав з Австралії на те весілля. Він почув, що всі, крім одного хлопця, говорили між собою по-англійськи. Лиш той один послідовно розмовляв по-українськи. Тоді наш австралієць підійшов до нього й всунув в руку здивованому хлопцеві доляра „за українську мову"... Навіть варто говорити по-українськи, — мабуть подумав хлопчина, — але чому за те платити?

Багато пишеться на тему української мови в дітей, але ті, до кого це найбільше відноситься, того не читають. Вони обмежуються читанням часописів і журналів англійською мовою. Вони теж ходять на імпрези переважно лиш розвагового характеру так, що нема як досягнути їх і спам'ятати. Лишається ще Церква, до якої вони належать. Може знайшлося б місце в програмі святкувань тисячоліття Хрищення України на заклик до батьків берегти й плекати рідну мову? В ім'я цієї історичної події та в ім'я відповідальности за наше майбутнє варто вжити всіх засобів у цій важливій справі. В багатьох випадках є ще можливо завернути течію й направити зло.

А тим часом на питання хто винен, що діти не говорять по-українськи, треба відповісти: винні їхні батьки.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

ПОСТУЛЯТИ УПСО І СТАНОВИЩЕ ПАПИ

Згідно з повідомленням Українського Патріярхального Світового Об'єднання („Свобода" з 8-го жовтня ц.р.) голова цього об'єднання інж. Василь Колодчин у своєму слові до Папи порушив кілька важливих проблем, які повинна б узяти до уваги Апостольська Столиця в зв'язку з недалеким Тисячоліттям Хрищення Руси-України, а саме: 1) вплинути на уряд СССР пошанувати релігійні почування своїх громадян; 2) докласти зусиль, щоб був повернений леґальний статус Української Католицької Церкви в Україні; 3) визнати Український Патріярхат; 4) скріпити своїм авторитетом віру вірних УКЦ з нагоди Тисячоліття Хрищення; визнати Митрополита Андрея Шептицького святим перед закінченням Ювілею Хрищення; 5) подбати про належну духовну опіку над вірними УКЦ в Польщі, Чехо-Словаччині й Румунії.

На жаль, у своїй відповіді Папа порушив тільки периферійні проблеми — апостольську місію кожного християнина і значення ролі мирян всередині спільноти Церкви. До всіх інших постулятів УПСО кардинальної ваги для нашої Церкви Папа не зайняв становища й поминув їх мовчанкою.

На закінчення авдієнції потиснув усім присутнім долоню.

Заходить питання — чи в пресовому повідомленні не подано становища Папи до цих життьових проблем нашої Церкви, чи Папа справді збув їх мовчанкою.

Володимир Барагура,
Вудгейвен, Н.Й.

Іван Боднарук

УКРАЇНСЬКА ПОВСТАНСЬКА АРМІЯ І СВЯТО ПОКРОВИ

Коли 1941 року покинула комуністична Москва Західню Україну, на її місце прийшов другий, не менше жорстокий і брутальний окупант, гітлерівська Німеччина. Німці повели жорстокий терор проти українців, грабували нашу землю, вивозили на примусову невільничу працю до Німеччини наших людей, повели жорстокий політичний, національний і культурний наступ на українців. Така німецька політика мусіла викликати спротив нашої революційно-визвольної сили — Організації Українських Націоналістів. Вона й зорганізувала свою збройну силу, що нею стала Українська Повстанська Армія. З жертвенної любови до України зродилася Українська Повстанська Армія, що стала наявним символом для майбутніх українських поколінь. Народилася вона тоді, коли здригалася українська земля під полчищами ворожих військ.

Творилася УПА в грізні, важкі часи, коли українською землею прокочувалися воєнні фронти, коли горіли українські міста й села, і на нашій території ішов смертельний змаг Гітлера із Сталіном. Народ був її творцем, а її боротьба не мала прецеденсу в історії. Була здана на власні сили, бо хоч вона воювала проти нацистської Німеччини, то західні альянти не приходили їй з допомогою, а допомагали Тітові, грецьким повстанцям, французькому резистансові й польському підпіллю.

Мабуть, в усій історії людства, одна тільки УПА боролася впродовж довгих десятьох років, виключно здана на власні сили й тільки на допомогу свого народу, без постійної допомоги ззовні, без ніякого союзника. До того УПА боролася проти найжорстокіших і найбільш брутальних режимів, що будь-коли мали місце в історії людства.

Польський генерал Моссор пише, що польське населення у районі довкола Сяну й Дуклі не завжди було льояльне до польської влади. З того виходить, що наша УПА відносилася на Закерзонні до польського населення добре й гуманно, тому й уміла собі його з'єднати. УПА в порівнянні з польською стороною була менш брутальна, а більше гуманна у відношенні до цивільного населення. Вона боролася з польським військом і міліцією, а тільки вийнятково (у відплату за напади на українські села) вона зверталася проти цивільного польського населення.

Трапляються ще в нас люди, які мають на справу УПА свої погляди і свою оцінку. Але, мабуть, і вони погоджуються з тим, що УПА стала історичною власністю і цінністю всього українського народу і що вона була логічним звеном у довгому ланцюгу української боротьби за волю й незалежність.

Коли після закінчення Другої світової війни світові потуги браталися на руїнах й горах трупів, коли ділилися сферами впливів, наша Українська Повстанська Армія ще довгі роки боролася, рятуючи несплямлене ім'я свого народу. Вона жертвою свого життя та крови освоїла українську землю і стала заповітом для майбутніх поколінь. І хоч ворог намагається зneславити вояків УПА, нищить надмогильні хрести й заорює танками могили вояків УПА, він не зумів знищити її. Вона існує як жива легенда, бо вона віддалася під Покров Божої Матері.

І тому сьогоднішнє свято Української Повстанської Армії не повинно бути сумним святом. Навпаки, воно повинно бути виявом радости з життєздатности українського народу, з його незнищенної спроможности відродитися й відроджувати в собі сили для свого дальшого існування і боротьби за волю та державну незалежність, доказом чого було і є повстання та боротьба Української Армії. Наш Патріярх Йосиф тепло згадав у своєму зверненні до нас у 40-річчя народження УПА криваві змагання УПА і сказав, що український нарід „на сторожі своєї волі поставив від карпатських верхів по Дон і Кавказ збройні кадри своїх синів — Укр. Повст. Армію". Завдяки цьому постав дотепер небувалий і нерозгаданий феномен: на землі, опанованій варварською ворожою системою, жостоко пригнічений народ створив власним зусиллям основи свого рідного, єдиного всенаціонального керівництва. Як Глава й Батько Української Церкви Блаженніший Патріярх потвердив і поблагословив шляхетну постанову Української Повстанської Армії. Своє звернення до народу він закінчив такими словами: „Якщо моя просьба і благання не траплять до ваших сердець, щоб зрушити ваше сумління, тоді нехай до вас усіх промовлять голосом грому море крови ваших братів і сестер, їхнє мучеництво й ісповідництво, могили поляглих за волю Батьківщини, тайги Сибіру, засіяні їхніми кістками, замучені, померлі й живі свідки боротьби за те, щоб непередодні Ювілею Тисячоліття Християнства на Україні знову засяяв хрест св. апостола Андрія в престольному граді Києві!"

Український народ у 40-річчя повстання УПА може з гордістю дивитися на свій пройдений шлях. Непохитна віра українських повстанців, з якою вони довгі роки боролися з окупантами, хай буде й нашою вірою у вихованні наших обов'язків і в нашій праці на чужині, яку ми повинні виконувати в ім'я цієї ж самої ідеї — ідеї визволення нашого народу! Так само, як український вояк не сплямив честі українського воїна в боях з окупантом, так само й українець на чужині не сміє сплямити українського імені в широкому світі! Сьогоднішнє свято хай стане святом нашої національної гордости, святом непоборности нації і святом віри в нашу перемогу! Героям УПА слава!

ДЕЯКІ КОНСЕРВАТИВНІ республіканські сенатори настоюють на тому, щоб поки дійде до роззброєння ракет близького і середнього засягів поставити Москві перед очі нове оскарження переступлення угоди в справі протибалістичних ракет з 1972 року. В цьому випадку йдеться про дві радарні інсталяції, які знаходяться біля Києва в Україні. Сенатори, більшість з яких критикували потягнення президента Роналда Регена щодо заключення угоди в контролюванні озброєння, уважають, що Совєтський Союз не є державою, якій можна довіряти.

В. Варварів — у Торонто

В днях 25-27-го вересня відбулася в Торонто мистецька виставка Вікторії Варварів, мистця з Вашінґтону. Виставлені твори були малюнками на склі та на шовку. Виставку влаштувала рада Комітету Українців Канади при співпраці журналу „Молода Україна" та пластунок з пластового куреня „Перші Стежі".

Те, що Вікторія перший раз у Торонто та що малює на склі і шовку, притягнуло велику кількість любителів мистецтва та багато мистців Торонто на відкриття виставки, яке відбулося 25-го вересня о год. 8:30 вечора в Інституті св. Володимира.

Програмою проводив Петро Родак — від „Молодої України". Він привітав молоду мисткиню та попросив до слова голову Мистецької ради Оксану Соколик, яка привітала Вікторію від присутніх та цілого Торонто і представила мисткиню.

Вікторія Варварів народилася в Ню Йорку. Мистецьку освіту почала в Мерімавнт коледжі у Вірджінії. В 1974 році переїхала з батьками до Парижу, де стала студенткою Національної Академії. Там вивчала мозаїку, скульптуру та малюнок. В Американському коледжі в Парижі одержала ступінь бакалавра з історії мистецтва.

Вже з 1975 року Вікторія брала участь в різних виставках у Парижі та поза ним. У 1975 році з поміж 3,000 творів, виставлених на конкурсі Асоціяції французьких артистів та Міжнародної асоціяції красного мистецтва, дістала за свою мозаїчну скульптуру „Селянка" золоту медалю. Виставка — конкурс відбувалася в Ґран Пале, в Парижі. В 1979 році здобула ступінь в Сорбонському університеті з естетики. Мусіла аналізувати літературні твори, розуміти музику, танці, театральні виставки. Але спеціялізувалася в красному мистецтві. Її тезою було: „Неконформістичне сучасне мистецтво в Совєтському Союзі". Врешті почала підготовлятися до доктарату, її дисертація була на тему: „Передхристиянські впливи на сучасне українське народне мистецтво". І так зацікавлення дитини мистецтвом, бо не було й року, щоб не брала якогось курсу з кераміки чи малювання, завершилося в науці докторатом. У практиці Вікторія займалася графікою-дереворізом, скульптурою з каменя (її скульптури з ґраніту знаходяться в музеї в Парижі), мозаїкою, рисунком, керамікою, а тепер малює на склі та шовку.

Мала вже індивідуальні виставки в Женеві, Фльоренції, Сан Франсіско, Едмонтоні та брала участь у спільних виставках Парижу, Вашінґтону, Ню Йорку тощо.

Володіє вільно українською, англійською, французькою, італійською мовами та пише вірші українською, а недавно почала французькою мовами.

Вікторія Варварів є членом багатьох професійних мистецьких та наукових організацій і наймолодшим членом Української Вільної Академії Наук.

Її гобі — це куховарство. Вона закінчила найкращу куховарську школу в світі, яка є у Франції — „Cordon Bieu". Також закінчила курс італійської кухні у Фльоренції. Любить читати та займатися городництвом, головно плеканням квітів.

О. Соколик ще раз привітала Вікторію від цілого Торонто, а головно від пластового куреня „Перші Стежі", до якого і В. Варварів і О. Соколик належать.

Після того мистець розказала про технічний аспект праці на склі та на шовку, а П. Родак подякував усім за так велику участь, за таке зацікавлення працею Вікторії.

При вині і солодкому гості насолоджувалися творами Вікторії Варварів та тішилися, що нарешті, перший раз, завітала вона до нашого міста.

Т.С.Б.

У 40-ий день смерти бл. п. В. Кнігиницького

Св. П. В. Кнігиницький

Наше життя тут на землі таки химерне. Сьогодні живеш , а завтра помер. От така то доля, а радше Божа воля, стрінула мого односельчанина і приятеля, товариша з гімназійних часів, бл. п. Василя Кнігиницького із села Серафинці, повіт Городенка, Станиславівської (тепер Івано-Франківської) области в Західній Україні, який помер 4-го вересня 1987 року в Лос Анджелесі, Каліфорнія, на 78-му році життя, по довгій і важкій недузі, після третього, вже смертельного паралїжу — „строку".

Світлої пам'яті Василь Кнігиницький народився 1909 року у селянській родині вже тепер покійних Теодора і Марії Кнігиницьких. Це село було народно дуже свідоме і видало із себе багато (понад двісті, ще за моєї пам'яти до 1935 року) людей із середньою та вищою освітою, які закінчили гімназійне навчання, учительські семінари, а багато закінчило також університетські студії, ставши чи то лікарями, чи адвокатами, директорами і викладачами українських гімназій, учителями в народних школах тощо. А й слід згадати, що із Серафинець не мало молоді працювало в ОУН, служило в Українській Дивізії та Українській Повстанській Армії.

Батько Василя Теодор Кнігиницький виїхав ще раніше на працю до Канади, де останньо проживав у Кіченер, Онтаріо, Канада, і там помер у 1968 році, на 87-му році життя. А мати Василя бл. п. Марія, середньо заможна, але дуже зарадна і гостинна селянка, вела своє господарство в Серафинцях, стараючись добре виховувати сина та дати вищу освіту своєму одинакові.

Св. п. Марію я найбільше пригадую, бо із св. п. Василем я дуже близько товаришував, хоч і був я сином священика бл. п. о. Николая Луцького, пароха в Серафинцях на протязі майже сорока років, від 1921 до 1958-го, і хоч „ксьондзький панич", як мене в селі називали, щиро приятелював із Василем, часто буваючи в його хаті. З ним ми ходили не рідко пішки яких шістьсім кілометрів до української гімназії (клясичної, старого типу) „Рідної Школи" в Городенці в роках від 1922 до 1928-го, закінчивши там шість кляс, бо гімназія „Рідної Школи" тоді ще не мала так званого „права прилюдности" і не могла нашої кляси довести до матури (це сталось десь у два чи три роки пізніше після нашої кляси). Тоді ми з Василем мусіли здавати іспит до державної української гімназії в Коломиї, Станиславівської области, до 7-ої кляси і там закінчили гімназійну науку матурою у 1930-році. Ми з Василем часто грали „кічки" на його подвір'ї, ходили на змагання копаного м'яча, на різні товариські вечірки; на Різдво разом із іншими гімназистами й семінаристками йшли з колядою на „Рідну Школу", а Василева мати завжди нас дуже гостинно вітала своєю кутею, смачним студенцем, українським борщем та печеним м'ясивом (не на Свят-Вечір). Я ніколи не забуду, що коли б я не зайшов до хати друга Василя, то його мама все мала для мене спеціяльні присмаки, ті, що їх люблять молоді хлопці: гарбузові зернята, сушені чи то й смажені. А ще пригадую добре, як не раз восени св. п. Марія Кнігиницька возила повний віз із капустою, кукурудзою та іншими продуктами на продаж із Серафинець до Коломиї, а ми з Василем підбігали пішки за возом через цілу ніч 50 кілометрів шляху... Св. п. Марія померла на 65-му році життя у 1955 році в рідному селі, а вдячна пам'ять про неї залишиться назавжди у мене.

Василь Кнігиницький одружився у 1940 році в Коломиї з Евгенією Бокс, учителькою народної школи в селі Ліски коло Коршева, повіт Коломия, де вона учителювала від 1930 року. Згодом вони обоє там учителювали та там перебули і першу большевицьку окупацію Західньої України, а згодом і німецьку аж до 1944 року. Народився там у них син Юрко, але по породі помер, а в 1944 році в тому ж селі Ліски народилась їм єдина дочка Уляна. Вона тепер уже лікар-хірург д-р Уляна Кнігиницька, яка одружилася із лікарем д-р Іваном Фальзарано, й обоє ведуть лікарську приктику в Лос Анджелесі. У них двоє дітей — 11-річний Василько та 9-річна доня Йоанна.

Після закінчення Другої світової війни св. п. Василь разом із родиною перебував у таборі Ді-Пі в Ашафенбурзі в Німеччині, звідки у 1948 році еміґрував до батька Теодора в Кіченер у Канаду, де й прожив до 1974 року, коли він і його дружина Евгенія переселилися до Лос Анджелесу до дочки д-р Уляни. Тут допомагали виховувати внучат в українському релігійному та народному дусі. На жаль св. п. Евгенія померла в Лос Анджелесі у 1976 році і тоді бл. п. Василь сам уже допомагав у вихованні своїх внуків. Проте і його здоров'я почало підупадати, хворів він довший час, мав два рази удари мозку, а третій атак паралїжу закінчив Василеве життя у сумну п'ятницю 4-го вересня.

Поховали Спочилого Василя Кнігницького із Серафинець не на цвинтарі у рідному селі, а далеко від Рідного Краю, на католицькому кладовищі Св. Фернандо Місії у Лос Анджелесі, 8-го вересня 1987 року. Похорони перевів парох української церкви Різдва Пречистої Діви Марії у Лос Анджелесі о. Михайло Леськів, який також попрощав Покійного теплими словами у проповіді, як теж і на традиційній тризні.

Залишив Покійний Василь у глибокому смутку дочку д-р Уляну, зятя д-ра І. Фальзарано, двох улюблених внучат Василька і Йоанну, кузинку Василину Козаченко з Торонто, як теж ближчу і дальшу родину у рідних Серафинцях. Покійний був лагідної вдачі, побожний і понад усе любив і опікувався дітьми.

Хай ці рядки мого спогаду будуть грудкою землі на свіжу могилу мого односельчанина й приятеля бл. п. Василя Кнігиницького.

мгр Олександер Луцький

Ґорбачов...

(Закінчення зі ст. 2)

Він мав виконавців злочину. Ґорбачов уже не має. Травневий Пленум ЦК КПСС доручив економістам і правникам створити економічно правдиву конструкцію виробничих відношень в інтересах суспільства. Це рішення виявило сліпу вулицю, у якій опинився совєтський соціялізм. КПСС відмовляється від свого головного соціялістичного права і обов'язку — колектив усе, окрема людина — ніщо, але ту „окрему людину" вже не можна „скинути з рахівниці" совєтського соціялізму.

ЗАКЛИК
У СПРАВІ ДОКУМЕНТАЦІЇ ТИСЯЧОЛІТТЯ

Чим більше ми наближаємося до дати святкувань Тисячоліття Хрищення Руси-України, тим частіше появляються у пресі, журналах і книжками матеріяли, пов'язані з цим унікальним ювілеєм. На прохання Владики Михаїла Гринчишина я погодився бути офіційним архіварем і бібліографом Тисячоліття і дотепер призбирав багато даних про нього, завів відповідну картотеку тощо. На жаль, багато видавництв не відгукнулися на заклик і пригадки Владики у пресі і на мою статтю-пригадку у „Свободі". В результаті, я до сьогодні не одержав ні одного числа „Патріярхату", „Вістей з Риму", „Українського Православного Слова" та інших почитних видань, що, очевидно, утруднює мою і так нелегку працю і не дозволить мені довести її до кінця так, як хотілось би. Тому останній раз прошу наші видавництва, світські й церковні усіх деномінацій, пересилати мені свої публікації на адресу: Dr. Joseph V. Krawczeniuk, 545 South Franklin St., Wilkes-Barre, Pa. 128702.

У пам'ять А. Лукіянович-Крохмалюк

Завчасно відійшла від нас у нерозгадану вічність наша дорога братова і приятелька Нуся з Лукіяновичів-Крохмалюк.

Перед війною жила постійно у Львові і там закінчила гімназію Українського педагогічного товариства, а також торговельні курси. До війни 1939-го року працювала в бюрах народної тогрівлі. В той час і суспільна праця не була їй чужою. Своєю товариською вдачею і лагідною поведінкою придбала собі багато приятелів, зокрема у воєнні роки і після них. У ті важкі періоди життя, Нуся допомагала всім, кому тільки могла.

На еміґрації у Дітройті належала до основників Союзу Українок Америки і була довголітньою головою одного з його відділів. До її особливих зацікалвень належало мистецтво, зокрема ділянка вишивок. Проте з найніжнішою симпатією ставилася до мистецтва образотворчого. Дуже важливим був для неї зв'язок з родиною, яка жила поза ЗСА, у Львові, Франції й Англії.

Ми знали її як шляхетну і культурну жінку.

С. і Ю. Тиси

КОЛИШНІЙ АМБАСАДОР З'єднаних Стейтів Америки до Совєтського Союзу Артур Гартман, виступаючи з промовою на конференції в обороні совєтських жидів, заявив, що він дуже песимістично оцінює дальші перспективи еміґрації жидів з СССР. Як відомо, рекорд еміґрації був віднотований ще в 1979 році коли з СССР прибуло до Ізраїля й до західніх країн 51,320 осіб. З того часу число еміґрантів різко спадало. В минулому році на Захід прибуло тільки 914 осіб.

КРАЇНИ БРИТАНСЬКОГО Коммонвелту розпочали в канадському місті Ванкувері свою чергову річну конференцію, вістря якої спрямоване на полагодження економічних справ і затіснення торговельної співпраці між членськими державами і на політику апартеїду у Південно-Африканській Республіці. Ще раз Великобританія в тому відношенні знайшлась в ізоляції великої більшости держав Коммонвелту, які домагаються збільшення політичного й економічного тиску на Південну Африку, щоб вона раз і назавжди покінчила з расовою політикою і розпочала процес демократизації країни. Великобританія покищо противиться драстичним потягненням проти ПАР, хоч у принципі не схвалює політики апартеїду.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЖИДІВСЬКИЙ конгрес погрозив, що він опублікує листу з 40,000 прізвищами можливих воєнних злочинців, з архіву Організації Об'єднаних Націй, зібраного після війни спеціяльною воєнною комісією, до якої входили представники 17-ох держав світу, якщо генеральний секретаріят відтягатиме справу відкриття архіву для зацікавлених організацій й осіб. Минулого місяця кілька членських країн висловили застереження, що публічна участь в аналізі архівного матеріялу може причинитись до необоснованих обвинувачень проти багатьох осіб і пофальшування самих документів, що вже раніше траплялося з документами в інших країнах, до яких мали доступ, наприклад, працівники совєтських органів безпеки. Вони прямо викрадали з архівів документи, підклеювали інші фотознімки, фальшували підписи, або підкладали до архівів свої підроблені папери з обвинуваченням багатьох невигідних для них осіб. Стоїть тепер відкритим питання, кажуть деякі політичні спостерігачі, — якщо архів ще не відкритий для загального користування, яким способом списки осіб з цього архіву опинилися в руках жидівських організацій?

ВЛАДІМІР ТИТОВ, ЯКИЙ останніх 18 років перебував в совєтських тюрмах і концтаборах, був звільнений рішенням Президії Верховної Ради СССР з ув'язнення і отримав дозвіл покинути Совєтський Союз. В інтерв'ю з кореспондентом аґентства Ассошіейтед Пресс Титов заявив, що 9-го жовтня його звільнили із спеціяльного психіятричного закладу КҐБ в місті Орел і запропонували, щоб він покинув СССР до кінця цього місяця. Усі документи полагодили за нього в еміґраційному бюрі ОВІР, але Титов покищо не знає куди поїде і де буде жити. Свого часу совєтський прокуратор обвинувачував його, що він займається антисовєтською аґітацією і пропаґандою.

У ПЕРШУ, НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Незабутнього
ЧОЛОВІКА, БТАРА, ШВАҐРА І ВУЙКА
св. п.
Яреми Пацлавського
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ
в понеділок, 26-го жовтня 1987 року
у соборі Пресв. Родини, Вашінґтон, Д. К.
у церкві Царя Христа, Філядельфія, Па.
Просимо згадати Покійного у своїх молитвах.
Дружина — ЯРОСЛАВА і Родина

НА МНОГІ ЛІТА, „РУСАЛКО"!

Скільки закаблук затанцювали члени ансамблю „Русалка" за останніх 25 літ? Скільки миль чи кілометрів по країнах і континентах світу покрито дрібушкою і присідами? Святкуючи свій 25-ий ювілей цієї осени, ансамбль „Русалка" з Вінніпеґу, Манітоба, Канада, може зовсім певно сказати, що виконав своє завдання збереження і розвитку українського танцю, однієї з галузей української культури. Своїми виступами танцюристи ширять знання про Україну і українців по Канаді та на міжнародній арені. Це зрозумів рецензент М. Г. Тарнавський, який після виступів „Русалки" у Великобританії як представника Канади на Міжнародному фестивалі молоді, писав: „...Усі українці Канади й поза нею можуть бути горді, що цей ансамбль був запрошений на фестиваль, бо це гідна репрезентація Канади з її багатим етнічним кольоритом. Рівночасно, це була вдала репрезентація українського танцювального мистецтва на інтернаціональному форумі... Ми гадаємо, що ансамбль „Русалка" своєю участю у фестивалі завоював довір'я і переконав глядачів, що українське танцювальне мистецтво стоїть на високому рівні і є однією з галузів духовного багатства української нації".

* * *

Із молоденьких членів школи українських народніх танців при Українському Національному Об'єднанні у Вінніпеґу Петро Гладун вибрав найліпших танцюристів, з яких у жовтні 1962 року постав танцювальний ансамбль „Русалка". За 25 років свого існування ансамбль розвинувся — з молоденьких охочих, але ще незґрабних підлітків стали дорослі елегантні танцюристи, яких критики рівняють з професійними артистами-виконавцями. Спочатку „Русалка" виступала у Вінніпеґу й околицях, але з осягненням досвіду і слави ансамбль почав подорожувати по Канаді та інших країнах світу. Вже тричі були висвітлені концертні виступи ансамблю на державній Канадській телевізійній станції СБС: „Свято Коляда" із хором ім. О. Кошиця (1979 і 1980) та „Додому" (1979). З нагоди 20-ліття, 1982-року, на СБС у Вінніпеґу висвітлено спеціяльну документальну програму п. з. „Многая літа, Русалко!"

Посадник міста Токіо вітає членів українського танцювального ансамблю „Русалка".

Під час бенкету, що його влаштував президент Банґкокської симфонічної оркестри на честь українських танцюристів з Канади.

Як представники Манітоби, танцюристи виступали в Нюфавндленді, Бизмарк, Н. Д., Дулут, Мінн., на Олімпійських іграх у Монтреалі, з окремим виступом для учасників-спортовців, у Новій Шотляндії та Флин Флон, Ман., в спільних концертах із хором шахтарів з Кейп Бретон, Нова Шотляндія. На запрошення канадського Міністерства державности, „Русалка" виступала на Канадському багатокультурному фестивалі в Оттаві та в Кейп Форчун, Квебек.

Як представники Канади, члени „Русалки" брали участь в Міжнародному фолкльорному фестивалі в Ґвадалахарі та Мехіко Сити 1972 року. В повороті додому відбулися виступи в Лос Анджелесі, Дисніленді та Лас Вейгас. Ансамбль був запрошений до участі в Міжнародному фестивалі молодечих оркестрів та виконавчого мистецтва у містах Шотляндії і Англії (1973 і 1979) та в Римі (1982). Як особливо запрошені представники Канади до ЗСА з нагоди 200-річчя держави, танцюристи виступали в Чикаґо та Мілвокі. В 1977 році „Русалка" була запрошена до участи в канадській прем'єрі балету „Леґінь" (хор. Дмитра Чутра) разом із світової слави Вінніпезьким балетом. Вже тричі ансамбль виступав перед членами королівської родини: для прицеси Анни, на сольо-концерті для принца Чарлза (на запрошення губернатора Манітоби, де „Русалка" була виконавцем), та для королеви Єлисавети II на концерті у Вінніпеґу.

Під час подорожі до Риму (серпень 1982) ансамбль виступав для Святішого Папи Івана Павла II та мав приватну авдієнцію в Кастел Ґандолфо. Також в Римі члени ансамблю мали честь відбути приватну авдієнцію з Блаженнішим Патріярхом Йосифом.

Зворушливою, незабутньою подією була подорож „додому", коли в 1979 році „Русалка" виїхала в Україну на курси танцю під проводом танцювального ансамблю ім. Верьовки. Опісля „Русалка" також виступала в Тернополі та Львові, де танцюристи перший раз зустрілися зі своїми далекими родинами. В брошурці про себе, яку привезли в Україну, танцюристи описали себе так: „Ми — діти Канади. Наші діди-прадіди заселили ці степи-прерії і мозольною працею побудували нове життя собі та нам, їхнім нащадкам. Однак ми не тільки спадкоємці їхнього матеріяльного дорібку. Найцінніший скарб, переданий нам батьками, — це духовні багатства нашого народу".

У 1985 році „Русалка" взяла участь у Фестивалі української молоді в Ґлен Спей, Ню Йорк, та в серії концертів у Дітройті, Торонто, Гамилтоні та Міннеаполісі. Щороку, по можливості, танцюристи виступають на місцевих імпрезах, наприклад, у павільйоні „Київ" під час славного фестивалю Фолкльорама в Вінніпеґу. Майже щорічно відбуваються власні концерти в головній залі міста „Сентеніял концерт гол".

Як представники Канади, члени „Русалки" відбули в 1986 році незабутню подорож-турне по далекому Сході. Початок турне був ще в Канаді, на Експо' 86 у Ванкувері, Б. С., де відбулися три виступи. Перша зупинка в Сетаґая, Японія, — місті-сестрі Вінніпеґу. Посадник міста Кеджі Оґба зустрів танцюристів на прийнятті. Концерт „Русалки" відбувся в головній залі міста. Спеціяльно запрошеним гостем був посадник Токіо, іншими гостями були культурні діячі і мистці Сетаґая. Того вечора члени ансамблю були спеціяльними гостями посадника на річному релігійному фестивалі в шану предків на берегах ріки Кама. „Русалці" поставлено велике шатро, подано вечерю, а після церемонії частовано їх шампанським під час показу феєрверків. Наступного дня, 26-го липня, „Русалка" танцювала перед 450,000 молодих глядачів на молодечому фестивалі. При в'їзді і виїзді з Японії були труднощі з запорозькими шаблями. Митні працівники не розуміли, чому до танцю потрібна зброя. Після оглядин Токіо, танцюристи виїхали до Тайпей, Тайван.

В Тайпеї особливо привітно вітали „Русалку", бо рідко приїжджають ґості з Канади, а то ще й офіційні. Один з трьох концертів був відкликаний через землетрус. Тому що публіка на Сході дуже стримана, танцюристи пам'ятають, що власне на Тайвані люди голосно і радо реаґували на виступ. На пресову конференцію прибуло 30-40 представників тайванської преси. „Русалка" була першою мистецькою ґрупою з Канади, яка прибула на виступи до Тайвану. Юрій Головка, член дирекції „Русалки", завважив, що тайванська преса була надзвичайною добре поінформована про Україну, українців, та українську історію і культуру. Перед від'їздом танцюристи ще відвідали місто Тайчунґ — сестра міста Вінніпеґу, де передали привіт від посадника Бил Норі посадникові Цу Гуанґ Чанґові.

При приїзді до Банґкоку, столиці Таїлянду, „Русалку" зустріли працівники Канадської амбасади, щоб допомогти в іміґраційній перевірці. Три концерти „Русалки" в Банґкоку були під патронатом королівства, і дохід з концертів був переданий королеві Таїлянду, яка цей дохід передає на добровільні цілі. Канадська амбасада влаштувала спеціяльне прийняття для місцевих гостей і членів ансамблю. На першому концерті були присутні три члени королівської родини Таїлянду, а також представники 12-ох амбасад, у тому числі з амбасадором СССР. При кінці відвідин відбулося велике прийняття, на якому дохід з концертів був переданий вибраній королевою добрій цілі — Банґкокській симфонічній оркестрі.

Останньою концертовою зупинкою був Гонґ Конґ. Відбулася зустріч з канадським представником Лукієм. На концерті був присутній Лукій та багато кандидатів, які живуть і працюють в Гонґ Конґу. Після концерту почалися спонтанні лекції українських танців на просьбу молодих китайських танцюристів, студентів академії виконавчих мистецтв. Їм особливо сподобалися наші танці.

9-го серпня „Русалка" повернулася додому. Признання треба скласти не тільки самим танцюристам, які вкладають довгі години на проби та виступи, збирають фонди та вчать молодших по різних школах танців. Члени дирекції присвячують багато часу і труду, щоб ансамбль ріс і розвивався. Вичислити всіх які допомагали протягом 25 років неможливо. Але так як не можна писати про перші роки „Русалки" без згадки і признання Петра Гладуна, її засновника і директора, так не можна писати про новіший етап ансамблю без згадки про суддю Богдана Гевака та адвоката Олега Романова. Ці два директори своєю відданою працею надали „Русалці" новий напрям та уможливили міжнародні поїздки. Членами дирекції на цю каденцію є: Р. Смук, голова, А. Адамс, Д. Собко, В. Кулик, М. Пиклик та Ю. Головка. Музичним керівником Є. Звоздецький. У мистецький комітет входять Т. Мокрій, П. Кузик, М. Станович, С. Демченко, С. Тувс. Ґардеробою займається Ліан Гайнс з допомогою Шері Ріпак. Попередними господинями ґардероби були Анастазія Шеремета та Леся Романів. Треба згадати, що народня ноша ансамблю „Русалка", як і ноша майже всіх танцювальних ансамблів у Канаді, багато більше дотримується приписів народнього одягу ніж та, в якій виступають ансамблі з України.

У ювілейному 25-му році „Русалка" виступала на Канадському національному українському фестивалі в Давфині та в „Києві" під час Фолкльорами. Два концерти відбулися в „Сентеніял концерт гол" 12-го і 13-го вересня. Ювілейний бенкет всіх теперішніх та колишніх членів ансамблю та гостей відбувся 19-го вересня. У жовтні на запрошення Королівського вінніпезького балету „Русалка" виступить разом з балетом під час їхніх осінніх концертів у Вінніпеґу.

Приємно побачити як ці молоді студенти і молоді професійні сили (учителі, інженери тощо) разом співпрацюють. В „Русалці" — молодь всіх поколінь, від правнуків перших поселенців до недавно прибулих. Вони — члени різних молодечих організацій, МУНО, Пласту, СУМ, СУМК, та вірні обох віросповідань. Чарівна русалка давньої української мітології стала натхненням для цього ансамблю, де всі працюють для спільної мети.

Орися Пащак-Трач

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВАСИЛЬ ТАБАЧУК, член УНС Відд. 182-го Т-ва „Українська Січ" в Кліфтоні, Н.Дж., помер 3-го вересня 1987 року на 89-му році життя. Нар. 17-го квітня 1898 року в селі Томашівці, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Анну, дітей: Лонгина, Еву і Юлію, п'ятеро внуків та дальшу родину в ЗСА, Німеччині й Україні. Похорон відбувся 5-го вересня 1987 року на цвинтарі Кальварія в Ст. Пітерсбург, Фл.

Вічна Йому Пам'ять!

Григорій Клименко, секр.

АНДРІЙ ВАРХОЛЮК, член УНС Відд. 433-го ім. Івана Мазепи у Вест Айсліп, Л. Ай. Н.Й., помер 29-го червня 1987 року на 80-му році життя. Нар. 1906 року в Монессен, Па. Членом УНС став 1927 року. Залишив у смутку дружину Стеллу; дочок — Юстину Каванаріо і Анну Бореґарду; п'ять внуків і і одного правнука. Похорон відбувся 2-го липня 1987 року в Монессен, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Заверуха, секр.

ОЛЬГА ПЛАКИДА, член УНС Відд. 371-го Т-ва „Запорозька Січ" в Нюарку-Ірвінгтоні, Н.Дж., померла 21-го вересня 1987 року на 75-му році життя. Нар. 1912 року в Старім Скалаті, Зах. Україна. Членом УНС стала 1953 року. Залишила у смутку сестру Марію, брата Володимира з дружиною Мінодорою і донькою Христиною; братову Надю з синами Зеноном і Ярославом та донькою Ромою та мужем Павлом Віл. Похорон відбувся 24-го вересня 1987 року на цвинтарі Евергрін у Гилсайді, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Дереш, секр.

КАТЕРИНА МАЙ, член УНС Відд. 33-го ім. Св. Богородиці в Чикаґо, Ілл., померла 13-го вересня 1987 року на 69-му році життя. Нар. 6-го червня 1918 року. Членом УНС стала 1975 року. Залишила у смутку мужа Андрія і дітей — Варвару Ветстед, Марка, Джейсона і Миколу. Похорон відбувся 18-го вересня 1987 року на Укр. Кат. цвинтарі св. Івана Хрестителя в Піттсбурґу, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Софія Оріх, секр.

НЕ ЦЕ ПРІЗВИЩЕ

У статті Мирослава Борисюка п.з. „Польща і Україна по 1918 році..." („Свобода" ч. 192 з 7-го жовтня ц.р.) треба читати: „В перших днях листопада 1918 року греко-католицький парох Вислока Великого о. Пантелеймон Шпилька скликав у селі збори..." — В. Майкович.